

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВА ЯКІСТЬ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА

Сучасне суспільство відчуває потребу в менеджерах, які здатні мислити самостійно, генерувати нові ідеї та приймати нестандартні рішення. Для вирішення цієї проблеми необхідно виявити якими професійно важливими якостями повинен володіти менеджер для того щоб ефективно здійснювати свою діяльність. Незважаючи на те, що думки науковців з цього приводу дещо розбігаються можна виділити певні якості менеджера які найчастіше зустрічаються в різних переліках. Такі автори як Кричевський Р.Л., Віноградський М.Д., Вересов М.М. серед головних менеджерських якостей називають креативність. Вони визначають її як здатність творчо вирішувати проблеми, почуття нового. Разом з цим під поняттям творчості зазвичай розуміють «діяльність людини» по перетворенню дійсності (як природної так і соціальної) що завершується створенням нового оригінального продукту» [1, 126-127].

Виникає проблема співвідношення понять «творчість» і «креативність». Щоб зрозуміти чим вони відрізняються розглянемо їх детальніше. Іноді поняття творчості асоціюється з поняттям креативність і вони сприймаються як тотожні. Т.А. Баришева з приводу співвідношення стверджує що ці поняття диференціюються. Творчість виступає як процес і результат, а креативність – як суб'єктивне детермінанта творчості, тобто як мотиваційно-ціннісна основа творчості. Креативність є перш за все здатністю до творчості [2, 57].

Х. Гейвін вважає що під креативністю мається на увазі здатність отримувати цінні результати нестандартним способом. Творчі люди не просто діють оригінальним чином, результати їх поведінки доцільні і корисні [3, 58].

Вважається, що якості людини, в тому числі і креативність починають формуватися з дитинства. На думку багатьох вчених розвиток креативності з віком проходить дві фази. Спочатку розвивається первинна креативність, як загальна творча здатність. Потім виникає спеціалізована креативність тобто здатність до творчості в певній сфері діяльності.

Найбільш оптимальним часом для розвитку креативності особи є період коли вона проходить професійну підготовку. Адже саме в період отримання вищої освіти є достатньо часу щоб розвивати свої професійно важливі якості. Особливостям розвитку креативності у майбутніх менеджерів в процесі їх професійної підготовки присвячена робота О. Харцій. Вона досліджувала рівень розвитку їх інтелектуально-креативного потенціалу і дійшла висновку що він знаходиться на нижній межі середньостатистичної норми [4, 32]. На її думку така ситуація є наслідком переваги у сучасній системі освіти традиційних педагогічних технологій, які неорієнтовані на розвиток творчих можливостей студентів.

На сучасному етапі існує чимало методів для розвитку креативності майбутніх менеджерів. Серед них можна назвати мозговий штурм, синектику, кейс-стадії, конференцію ідей, метод фокальних об'єктів, ділові і ролеві ігри. Для того щоб зрозуміти на розвиток яких характеристик необхідно звернути увагу використовують методики діагностики креативності. При викладанні курсу «Психологія управління» застосовуються тести для діагностики креативності студентів з метою виявленні їх творчих здібностей. Це такі як: методика багатофакторного дослідження особи (Р.Б. Кеттелл), тест «Визначення соціальної креативності» (А.В. Батаршева), тест «Креативність» (Н.Ф. Вишнякової та Р. Ткача), тест «Діагностика особистісної креативності» (Е.Е. Тунік). Використання цих методик дозволяє зробити деякі висновки: кожна з цих методик має свої переваги і недоліки; вибір методик для виявлення рівня розвитку творчих здібностей студентів обов'язково повинен бути обґрунтованим; здійснюючи вибір діагностичного інструментарію необхідно враховувати особливості цільової аудиторії, на яку спрямовано дослідження;

соціально-креативні студенти відрізняються допитливістю, схильністю до ризику, розвинутою увагою. Вони більш зорієнтовані на власну думку, ігнорують соціальні стандарти.

Список використаних джерел

1. Творчество: теория, диагностика, технология: словарь-справочник для специалистов в области образования, инноваций и гуманитарных технологий в социальной сфере. (под ред. Т.А. Барышевой, 2008, с. 126-127)
2. Барышева Т.А. Психолого-педагогические основы развития креативности (Т.А. Барышева, Ю.А. Жигалов – СПб, Питер, 2006, с. 57.
3. Ильин Е.П. Психология творчества, креативности, одаренности. – СПб, Питер, 2009, с. 58.
4. Харцій О.М. Розвиток креативності потенціалу у майбутніх менеджерів організацій. / О.Харцій // Наукові записки інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України, 2006, с. 31-34